

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 101/2010-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti S., a. s., B., zastúpenej advokátom Mgr. B. J., P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 49/2008 z 18. marca 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti S., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júna 2009 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti S., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. B. J., P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sžo 49/2008 z 18. marca 2009.

Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka ako dopravca s licenciou na vnútroštátnu pravidelnú autobusovú dopravu podaním z 3. júla 2006 žiadala príslušný správny orgán – Banskobystrický samosprávny kraj (ďalej len „správny orgán“) v správnom konaní o znovuudelenie dopravnej licencie na linke Banská Bystrica, Rooseveltova nemocnica, – Zvolen a späť.

Správny orgán rozhodnutím č. 3889/2006/ODS z 8. decembra 2006 zamietol sťažovateľke (vtedy pod obchodným názvom S., B., a. s.) dopravnú licenciu na vykonávanie vnútroštátnej pravidelnej verejnej autobusovej dopravy na prímestskej linke č. 601 414 Banská Bystrica, Rooseveltova nemocnica, – Zvolen. Sťažovateľka uviedla, že správny orgán takto rozhodol v rozpore so zákonom napriek tomu, že v odôvodnení rozhodnutia konštatoval splnenie podmienok žiadateľom (sťažovateľkou) na udelenie dopravnej licencie ustanovených v § 39 a § 7 ods. 2 písm. a), b), c) a e) zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení platnom do 31. januára 2007 (ďalej len „zákon o cestnej doprave“).

O odvolaní sťažovateľky rozhodlo Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) rozhodnutím č. 101402/2007-2110-ŠDÚ z 20. marca 2007 tak, že zrušilo napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a vec mu vrátilo na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Podľa sťažovateľky «Ministerstvo dospelo pri svojom skúmaní zrušeného rozhodnutia k záveru, že BBSK protiprávne stanovil dodatočné hodnotiace kritériá na udelenia licencie, aby jedného zo žiadateľov (t. j. sťažovateľa) aj napriek skutočnosti, že spĺňa zákonné podmienky na udelenie licencie, vylúčil z udelenia licencie (samozrejme nezákonne).

Podľa § 7 ods. 6 posledná veta Zákona č. 168/1996 Z. z. „Dopravná licencia sa udelí znova, ak sú splnené podmienky podľa tohto zákona.“ Predloženie všetkých relevantných

dokladov, vrátane splnenia všetkých podmienok na udelenie licencie podľa § 39, § 7 ods. 2 písm. a), b), c) a e) Zákona č. 168/1996 Z. z. konštatuje samotný správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia. Napriek tej skutočnosti, že boli splnené podmienky podľa Zákona č. 168/1996 Z. z., správny orgán zamietol žiadosť na znovu udelenie licencie S. B., v rozpore so zákonom podľa § 7 ods. 6 posledná veta Zákona č. 168/1996 Z. z., bez akéhokoľvek konkrétneho a primeraného odôvodnenia, pričom text BBSK, v tak závažnej veci nemožno považovať za postačujúci.

Dôvodom pre zamietnutie žiadostí o znovu udelenie dopravnej licencie má byť podľa BBSK skutočnosť, že dopravca S. B. nenapĺňa najlepšie záujem samosprávneho kraja a dotknutých obcí. K uvedenému konštatovaniu dospel BBSK údajným „vyhodnotením“ dodatočných hodnotiacich kritérií (kvalita dopravcu a dopravného procesu, požiadavky na dotáciu, stanovisko dotknutej obce/obcí). Podľa ministerstva, uvedené dodatočné kritériá stanovil správny orgán bez akejkoľvek opory v zákone alebo v inom všeobecne záväznom predpise, čomu nasvedčuje aj skutočnosť, že správny orgán sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ani len náznakom nezmieňuje o skutočnosti, na základe čoho si prisvojil právomoc určovať dodatočné kritériá žiadateľom o udelenie dopravnej licencie, keď zákon jednoznačným spôsobom určuje podmienky, za ktorých je správny orgán povinný dopravnú licenciu udeliť.».

Rozhodnutím č. 786/2007/ODaK z 26. júna 2007 správny orgán opätovne rozhodol tak, že neudelil sťažovateľke (dopravcovi) dopravnú licenciu na vykonávanie vnútroštátnej pravidelnej prímestskej autobusovej dopravy na linke Banská Bystrica, Roosewelta nemocnica, – Zvolen a späť.

V odvolaní proti predmetnému rozhodnutiu sťažovateľka vytýkala správne orgánu, že „zneužívajúc svoju právomoc pri vydávaní licencií, svojim postupom vylúčil sťažovateľa zo slobodnej hospodárskej súťaže, najskôr nezákonným neudelením licencie (zamietnutím licencie) rozhodnutím BBSK zo dňa 8. 12. 2006 a následne po tom, ako udelil BBSK licenciu pre S. Z., a. s., pod č. k. 3305/2007/ODS zo dňa 24. 5. 2007, si BBSK vytvoril argument (avšak protiprávny), že keď už dopravu na tejto linke vykonáva iný dopravca (S. Z., a. s.), tak BBSK nemá viac záujem na vykonávaní dopravy na tejto linke.

Uvedený argument si však vnútorne logicky odporuje, keďže udelenie licencie na predmetnú linku inému dopravcovi dôkazne potvrdzuje potrebu autobusovej dopravy na tejto linke.“

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu č. 786/2007/ODaK z 26. júna 2007 na základe odvolania sťažovateľky, za účasti účastníka konania spoločnosti S., a. s., Z. (ďalej len „S. Z., a. s.“), rozsudkom sp. zn. 24 Sp 36/2007 z 19. decembra 2007 zrušil napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa sťažovateľky „Krajský súd v Banskej Bystrici po vykonaní dôsledného dokazovania dospel rozsudkom zo dňa 19. 12. 2007 č. 24 Sp/36/2007-48 k správnym právnym záverom, že pri posudzovaní žiadosti navrhovateľa o udelenie licencie mal správny orgán postupovať podľa právneho režimu, ktorý tu bol v čase podania žiadosti. Novela Zákona č. 168/1996 Z. z., ktorá bola vykonaná Zákonom č. 43/2007 Z. z. v súvislosti s ustanovením § 14a neobsahuje ustanovenie, podľa ktorého by sa mala novela cestného zákona retroaktívne vzťahovať aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou tejto novely. Pripustenie retroaktivity novely Zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave na právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou tejto novely by bolo v rozpore s Ústavou SR, ktorá v zásade retroaktivitu nepripúšťa. Ak navrhovateľ splňal podmienky zákona pre udelenie dopravnej licencie v zmysle § 7 Zákona o cestnej doprave, bolo povinnosťou odporcu v zmysle § 7 ods. 6 Zákona č. 168/1996 Z. z. udeliť navrhovateľovi licenciou znovu bez ohľadu na to, či si podal žiadosť o udelenie licencie aj ďalší dopravca.

Podľa odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, ustanovenie § 14a definuje dopravnú obslužnosť (ods. 1) a verejný záujem (ods. 2). Zákon o cestnej doprave v § 1 upravuje podmienky podnikania v cestnej doprave a pôsobnosť orgánov štátnej správy v cestnej doprave, samosprávnych krajov a obcí. Prvoradou úlohou správneho orgánu, ktorý rozhoduje o udelení licencie je, aby boli zabezpečené a uspokojené prepravné potreby obyvateľov žijúcich na území samosprávneho kraja alebo na území obce, ktorá zodpovedá dopytu cestujúcich vzhľadom na frekvenciu a presnosť a pravidelnosť spojov. V záujme zabezpečenia dopravnej obslužnosti zostavuje samosprávny kraj plán dopravnej

obslužnosti. Samosprávny kraj alebo obec vychádza pri udeľovaní licencií z plánu dopravnej obslužnosti. Samosprávny kraj alebo obec pri výbere dopravcu dbá na účelné a u celospoločenského hľadiska hospodárne zabezpečenie dopravnej obslužnosti. Z obsahu administratívneho spisu nevyplýva, že odporca má vypracovaný plán dopravnej obslužnosti, ktorý nebol súčasťou administratívneho spisu. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by navrhovateľ alebo dopravca, ktorému bola udelená licencia – S. Z., a. s. nechcel vykonávať v požadovanom rozsahu dopravnú obslužnosť na danej linke. Z ničoho nevyplýva, že by zabezpečenie dopravnej obslužnosti bolo ekonomicky nevýhodné pre navrhovateľa, alebo pre dopravcu, ktorému bola udelená licencia, navrhovateľ ani nežiadal uzavretie zmluvy o výkone vo verejnom záujme a napriek tomu správny orgán uzatvoril s iným dopravcom S. Z., a. s. zmluvy o výkone vo verejnom záujme, hoci nebola preukázaná potreba uzatvárať s dopravcami na predmetnú linku zmluvu o výkone vo verejnom záujme. Takýmto postupom sa vlastne bráni vytvoreniu konkurenčného prostredia a nevytvára sa tlak na dopravcov na zníženie nákladov a na zníženie cestovného. Uzatváranie zmlúv pri zabezpečení dopravných služieb občanov by nemalo byť paušálne a k ich uzatváraniu by sa malo pristupovať len v nevyhnutých prípadoch.“.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu z 19. decembra 2007 sa odvolal účastník konania S. Z., a. s.

Podľa tvrdenia sťažovateľky „Tento vedľajší účastník však právo odvolania nemal, pretože rozhodnutie sa nedotýkalo, ani okrajovo, žiadnych jeho práva ani povinností, ani v konaní o jeho právach či povinnostiach súd nekonal. Jeho práva zrušujúcim rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici ani nemohli byť nijak dotknuté, ani okrajovo žiadne jeho práva neboli riešené.“.

Najvyšší súd konajúc o odvolaní účastníka konania S. Z., a. s., rozsudkom sp. zn. 2 Sžo 49/2008 z 18. marca 2009 napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 24 Sp 36/2007 z 19. decembra 2007 zmenil tak, že žalobu zamietol.

Podľa názoru sťažovateľky je napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nezákonný, pretože „Najvyšší súd takto konal a rozhodol v neprospech sťažovateľa na základe odvolania osoby, ktorá právo podať odvolanie nemala. Odporca v konaní – BBSK – proti Rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica odvolanie nepodal.

Bolo takto porušené právo sťažovateľa na spravodlivý proces, súčasťou ktorého je rozhodovanie súdov len o opravných prostriedkoch podaných oprávnenou osobou.

Tvrdíme a jasne zdôvodňujeme, že S. Z., a. s. nebol rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici nijak dotknutý, nešlo ani o konečné rozhodnutie, jeho práv ani povinností sa rozhodnutie nedotýkalo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky takto mal odvolanie odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou.“.

Sťažovateľka tvrdí, že «... týmto nesprávnym rozhodnutím, vychádzajúcim z nesprávneho právneho názoru, že pri splnení zákonných podmienok nie je právny nárok na znovu udelenie dopravnej licencie, odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky poskytnúť právnu ochranu právu sťažovateľa, ktoré je dané ustanovením § 7 ods. 4 Zákona č. 168/1996 Z. z. v platnom znení (pôvodne v znení do 31. 1. 2007 bolo toto právo dané ustanovením § 7 ods. 6 Zákona č. 168/1996 Z. z.).

Na udelenie dopravnej licencie pritom existuje právny nárok za splnenia zákonných podmienok a opačný právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je nesprávny...

Tento právny názor je v rozpore so znením ustanovenia § 7 ods. 4 (resp. ods. 6) posledná veta Zákona č. 168/1996 Z. z., podľa ktorej: „Dopravná licencia sa udelí znova, ak sú splnené podmienky podľa tohto zákona.“. ...

Správny orgán má takto v správnom konaní možnosť len skúmať splnenie podmienok (na udelenie licencie) podľa Zákona č. 168/1996 Z. z. a ak dospeje k záveru, že tieto sú splnené, licenciu musí udeliť znova (je to zrejmé zo slovného spojenia „dopravná licencia sa udelí znova...“).

Ako je zrejmé z Rozhodnutia Banskobystrického samosprávneho kraja číslo 3889/2006/ODS zo dňa 8. 12. 2006, správny orgán v rozhodnutí konštatoval, že: „Žiadateľ splnil stanovené podmienky pre udelenie dopravnej licencie stanovené v § 39, § 7 ods. 2

písmo a), b), c), e) Zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave, v znení neskorších predpisov. “.».

Sťažovateľka ďalej tvrdí, že najvyšší súd „dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že pri posudzovaní splnenia podmienok na udelenie licencie dopravcovi mohol správny orgán uplatniť inštitút správneho uváženia.

Inštitút správneho uváženia správny orgán, samozrejme, nemohol použiť pre rozhodnutie o neudelení dopravnej licencie, ktorú mal zákonnú povinnosť znovu udeliť po zistení splnenia podmienok podľa Zákona č. 168/1996 Z. z.

Odvolací súd vychádzal z nesprávneho právneho názoru, že zo Zákona č. 168/1996 Z. z. nevyplýva povinnosť samosprávneho kraja bez priestoru na správnu úvahu pri splnení podmienok znovu vydať dopravnú licenciu.

Tvrdíme a zdôvodňujeme naopak, že znovu udelenie licencie je konanie nárokové, kde licencia musí byť znovu udelená v prípade splnenia zákonných podmienok. Správny orgán BBSK pritom ich splnenie nespochybňoval a výslovne ich konštatoval.

Správny orgán si však úplne mimo medzí a hľadísk ustanovených zákonom vyložil údajné nesplnenie podmienky záujmu samosprávneho kraja na znovu udelenie licencie po tom, ako samosprávny kraj sám licenciu udelil inému dopravcovi – S. Z., a. s. Tým je záujem na vykonávaní tejto konkrétnej linky potvrdený, pričom záujem na vykonávaní vnútroštátnej dopravy nezaniká tým, že aj iný dopravca takúto dopravu vykonáva. Udelenie dopravnej licencie aj inému dopravcovi je dôkazom existencie záujmu na vykonávaní vnútroštátnej dopravy.

Banskobystrický samosprávny kraj si úplne nezákonne, cez ustanovenie § 7 ods. 2 písm. d) Zákona č. 168/1996 Z. z., uzurpoval neexistujúce oprávnenie definovať záujem na vykonávaní dopravy len ním určeným dopravcom.

Týmto spôsobom BBSK hrubo zasiahol do voľnej hospodárskej súťaže a priamo odňal práva sťažovateľovi na vykonávanie tejto dopravy, keď v rozpore so zákonom znova neudelil dopravnú licenciu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim formálnym posúdením veci tento nezákonný stav potvrdil. “.

Sťažovateľka napokon tvrdí, že „Právu na súdnu ochranu a právu na spravodlivý proces nezodpovedá také rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré je odôvodnené len formálne a neobsahuje právne presvedčivé zdôvodnenie.“. V tejto súvislosti poukazuje na to, že najvyšší súd „odôvodnil svoj právny názor, že zo Zákona č. 168/1996 Z. z. nevyplýva povinnosť samosprávneho kraja bez priestoru na správnu úvahu pri splnení zákonných podmienok znovu vydať dopravnú licenciu, len tým, že by išlo o zásah do právomoci správneho orgánu a správne konanie by tak bolo nadbytočným.

V odôvodnení rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej tak absolútne absentuje právna argumentácia, ktorá by presvedčivo zdôvodňovala jeho rozhodnutie. Takéto právne nepresvedčivé a formálne odôvodnenie, aj vzhľadom na skutočnosť, že opačný právny názor zaujalo vo veci Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácii Slovenskej republiky a Krajský súd v Banskej Bystrici, je zjavne porušením práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces.“.

Za vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci sťažovateľka považuje neurčitý a nepreskúmateľný výrok rozsudku najvyššieho súdu, že «„Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24 Sp 36/2007-48 zo dňa 19. decembra 2007 mení tak, že žalobu zamieta.“.

Nie je takto zrejmé, akú žalobu má odvolací súd na mysli, keď sťažovateľ podal proti rozhodnutiu BBSK Č. 786/2007/ODaK z 26. 6. 2007 o neudelení dopravnej licencie odvolanie zo dňa 19. 7. 2007, ktoré je opravným prostriedkom v zmysle § 250m ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Navrhovateľ vo veci zjavne nepodal žalobu.».

Podľa sťažovateľky postupom najvyššieho súdu v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu č. 786/2007/ODaK z 26. júna 2007, konajúc o odvolaní účastníka konania S. Z., a. s., proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 24 Sp 36/2007 z 19. decembra 2007, sa jej „odňala možnosť konať pred súdom“. V tejto súvislosti argumentuje tým, že „Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol na základe okolností a dôvodov, ktoré neboli v konaní sporné a navrhovateľ nemal možnosť sa k nim vyjadriť.

Krajský súd v Banskej Bystrici predovšetkým netvrdil, že posúdenie splnenia podmienok podľa Zákona č. 168/1996 Z. z. nie je vecou správneho uváženia správneho orgánu.

Krajský súd v Banskej Bystrici oprel svoje rozhodnutie o svoj právny názor, že keď sú splnené podmienky podľa Zákona č. 168/1996 Z. z., tak na udelenie dopravnej licencie existuje právny nárok (toto je v súlade s § 7 ods. 6 posledná veta Zákona č. 168/1996 Z. z. v znení do 31. 1. 2007, teraz § 7 ods. 4).

Krajský súd zrušil rozhodnutie odporcu aj preto, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci, preto napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, bez možnosti vyjadrenia sa k takému názoru zo strany účastníkov konania, rozhodol na základe názoru, že správny orgán (podľa § 245 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) rozhodnutie vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), a preto má odvolací súd preskúmať iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom.

Predovšetkým zdôrazňujeme, že o také rozhodnutie správneho orgánu nešlo. Zákon výslovne v § 7 ods. 6 vymedzil, že sa licencia udelí znova, ak sú splnené podmienky podľa Zákona č. 168/1996 Z. z. Takéto znenie obmedzuje skúmanie správneho orgánu len na otázky splnenia podmienok, ktoré správny orgán konštatoval ako splnené. Možnosť voľnej úvahy, či po takomto konštatovaní udeliť licenciu, v zákone neexistuje, preto nie je ani povolená, ako to vyžaduje ustanovenie § 245 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku na to, aby mohol odvolací súd uplatniť postup podľa § 245 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky takto nebolo v právnom štáte ani právne predvídateľné, aby sťažovateľ začal prípadnú právnu argumentáciu sám prednášať v tomto smere.“.

Sťažovateľka v súvislosti s tým, že najvyšší súd jej neposkytol právnu ochranu na znovuudelenie predmetnej dopravnej licencie na linke Banská Bystrica, Rooseweltova nemocnica, – Zvolen a späť, namieta aj porušenie svojho základného práva podnikat' „na autobusovej linke z Banskej Bystrice, Rooseweltova nemocnica do Zvolena a späť, ktorú sťažovateľ ako jediný dopravca zabezpečoval na základe pôvodnej dopravnej licencie“.

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Sžo 49/2008, zo dňa 18. 3. 2009, porušené bolo.

Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, garantované článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Sžo 49/2008, zo dňa 18. 3. 2009, porušené bolo.

Základné právo sťažovateľa podnikat', garantované článkom 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Sžo 49/2008, zo dňa 18. 3. 2009, porušené bolo.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Sžo 49/2008, zo dňa 18. 3. 2009 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.“

Sťažovateľka zároveň navrhuje, aby jej ústavný súd priznal úhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07).

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd vo svojej judikatúre uvádza, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov a nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne. O arbitrárnosti pri výklade a aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 180/02, I. ÚS 12/05).

1. Predmetom sťažnosti je v prvom rade tvrdenie sťažovateľky, že označeným postupom a rozsudkom najvyššieho súdu došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka sa nestotožňuje so závermi najvyššieho súdu uvedenými v odôvodnení jeho rozsudku sp. zn. 2 Sžo 49/2008 z 18. marca 2009, najmä s tým, že najvyšší súd podľa jej názoru:

- konal a rozhodoval na základe odvolania osoby, ktorá nemala právo podať odvolanie. Z uvedeného dôvodu mal najvyšší súd odvolanie účastníka konania S. Z., a. s., odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou,

- nesprávne právne posúdil právnu nárokovateľnosť znovuudelenia dopravnej licencie pri splnení podmienok podľa § 7 ods. 6 zákona o cestnej doprave v znení platnom do 31. januára 2007, resp. podľa § 7 ods. 4 zákona o cestnej doprave v platnom znení,
- právne uzavrel, že pri posudzovaní splnenia podmienok na udelenie licencie dopravcovi mohol správny orgán uplatniť inštitút správneho uváženia,
- zmenil rozsudok krajského súdu z 19. decembra 2007 a žalobu zamietol, aj keď sťažovateľka vo veci zjavne nepodala žalobu,
- rozhodol na základe okolností a dôvodov, ktoré neboli v konaní sporné, a sťažovateľka nemala možnosť sa k nim vyjadriť, čím sa jej odňala možnosť konať pred súdom.

Najvyšší súd ako odvolací súd v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu č. 786/2007/ODaK z 26. júna 2007 rozhodol o odvolaní účastníka konania S. Z., a. s., proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 24 Sp 36/2007 z 19. decembra 2007 tak, že tento rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

Pre účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal k sťažnosti pripojený rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 49/2008 z 18. marca 2009 a zistil, že najvyšší súd v odôvodnení najprv poukázal na obsah rozsudku krajského súdu, z ktorého okrem iného vyplynulo:

„Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil rozhodnutie odporcu č. 78612007/ODaK zo dňa 26. júna 2007, ktorým odporca navrhovateľovi neudelil dopravnú licenciu na vykonávanie vnútroštátnej pravidelnej prímestskej autobusovej dopravy na linke č. 601414 z Banskej Bystrice, Rooseweltova nemocnica do Zvolena so zastávkami podľa cestovného poriadku, ktorý je prílohou rozhodnutia.

Zároveň rozhodol o trovách konania tak, že navrhovateľovi priznal ich náhradu.

Krajský súd po preskúmaní veci a postupu správneho orgánu dospel v konečnom dôsledku k záveru, že rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci, a preto napadnuté rozhodnutie podľa § 250q ods. 2 OSP v spojení s § 250j ods. 2 písm. a) a c) OSP zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie.

Podľa odôvodnenia rozsudku krajského súdu prvoradou úlohou správneho orgánu, ktorý rozhoduje o udelení licencie je, aby boli zabezpečené a uspokojené prepravné potreby obyvateľov žijúcich na území samosprávneho kraja alebo na území obce, ktoré zodpovedajú dopytu cestujúcich vzhľadom na frekvenciu, presnosť a pravidelnosť spojov. V záujme zabezpečenia dopravnej obslužnosti zostavuje samosprávny kraj plán dopravnej obslužnosti. Samosprávny kraj alebo obec vychádza pri udeľovaní licencie z plánu dopravnej obslužnosti. Samosprávny kraj alebo obec pri výbere dopravcu dbá na účelné a u celospoločenského hľadiska hospodárne zabezpečenie dopravnej obslužnosti.

Podľa názoru krajského súdu, vychádzajúc z uvedeného, z obsahu administratívneho spisu nevyplýva, že odporca má vypracovaný plán dopravnej obslužnosti, ktorý nebol súčasťou administratívneho spisu. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by navrhovateľ alebo dopravca, ktorému bola udelená licencia – S. Z., a. s. nechcel vykonávať v požadovanom rozsahu dopravnú obslužnosť na danej linke.

Ako ďalej uviedol krajský súd z ničoho nevyplýva, že by zabezpečenie dopravnej obslužnosti bolo ekonomicky nevýhodné pre navrhovateľa, alebo pre dopravcu, ktorému bola udelená licencia, navrhovateľ ani nežiadal uzavretie zmluvy o výkone vo verejnom záujme a napriek tomu správny orgán uzatvoril s iným dopravcom S. Z., a. s. zmluvy o výkone vo verejnom záujme, hoci nebola preukázaná potreba uzatvárať s dopravcami na predmetnú linku zmluvu o výkone vo verejnom záujme. Takýmto postupom sa vlastne bráni vytvoreniu konkurenčného prostredia a nevytvára sa tlak na dopravcov na zníženie nákladov a na zníženie cestovného. Uzatváranie zmlúv pri zabezpečení dopravných služieb občanov by nemalo byť paušálne, a k ich uzatváraniu by sa malo pristupovať len v nevyhnutných prípadoch.“

Najvyšší súd v namietanom rozsudku ďalej cituje relevantné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) [(§ 244 ods. 1, § 247 ods. 1, § 249 ods. 2, § 250i ods. 1 a 3 a § 250l ods. 2), zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce v platnom znení (§ 3 písm. c/ bod 1.), zákona č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch v platnom znení (§ 6 ods. 1 a § 22 ods. 2)], ktorých interpretáciu následne (vo vzťahu k posudzovanej veci) vykonal.

Po podrobnom oboznámení s administratívnym spisom, ako aj so súdnym spisom sa najvyšší súd zaoberal skutkovým základom prerokovávanej veci, jej právnym posúdením a skúmaním, pričom dospel k záveru, že „*Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej veci sa v zásade obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis.*

Podľa § 250i ods. 3 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§ 250l ods. 1 OSP).

Podľa § 250l ods. 2 OSP pokiaľ nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 3 písm. c) bod 1. zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce v platnom znení, na samosprávne kraje prechádzajú pôsobnosti na úseku cestnej dopravy – udeľovanie a odnímanie dopravných licencií na vnútroštátnu pravidelnú autobusovú dopravu.

V danom prípade správny orgán rozhodoval v rámci preneseného výkonu samosprávy (§ 6 ods. 1 zákona č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch v platnom znení), a preto o odvolaní navrhovateľa správne rozhodoval v prvom stupni krajský súd v zmysle § 302/2001 Z. z, podľa ktorého proti rozhodnutiu samosprávneho kraja vo veciach územnej samosprávy možno podať opravný prostriedok na súde (§ 22 ods. 2 zákona č. 302/2001 Z. z.)

Odvolací súd zastáva názor, že prvostupňový súd pri rozhodovaní o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu nepostupoval v súlade s citovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, ktoré upravujú správne súdnictvo.

Ako vyplynulo z obsahu administratívneho spisu ako i výsledkov doterajšieho priebehu konania predmetom súdneho preskúmania bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zo dňa 26. júna 2007, číslo: 786/2007/ODaK, ktorým Banskobystrický samosprávny kraj so sídlom v Banskej Bystrici neudelil dopravcovi S., a. s. B. dopravnú licenciu na vykonávanie vnútroštátnej pravidelnej prímestskej autobusovej dopravy na linke číslo 601 414 z Banskej Bystrice, Rooseweltova nemocnica do Zvolena so zastávkami podľa cestovného poriadku.

Z predmetného rozhodnutia je zrejmé, že navrhovateľ predložil na správny orgán dňa 17. augusta 2006 návrh na začatie konania o udelenie dopravnej licencie na vykonávanie vnútroštátnej prímestskej autobusovej dopravy.

Správny orgán v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pri svojom rozhodovaní vychádzal z platnej právnej úpravy, ktorá mu dáva možnosť, a nie povinnosť žiadateľovi v každom prípade podaného návrhu vyhovieť.

V odvolacom konaní boli medzi účastníkmi konania sporné tie isté otázky ako v prvostupňovom preskúmaťacom konaní. Spornou bola jednoznačne otázka spojená s udelením dopravnej licencie, a to v tom smere, či na jej udelenie existuje právny nárok alebo nie.

Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 168/1996 Z. z. na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak nie je ďalej ustanovené inak.

Podľa § 7 ods. 6 zákona č. 168/1996 Z. z. (v znení platnom do 1. februára 2007) dopravná licencia sa udeľuje vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave na osem rokov, v medzinárodnej pravidelnej autobusovej doprave na päť rokov, ak žiadateľ nepožiada o kratší čas. Platnosť dopravnej licencie zaniká uplynutím tohto času. Dopravná licencia sa udelí znova, ak sú splnené podmienky podľa tohto zákona.

Podľa § 245 ods. 2 OSP pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho uváženia.

Oblasť povolenej voľnej úvahy (správne uváženie) je v správnom práve pomerne široká. Správny orgán však nemôže rozhodovať celkom podľa svojej ľubovôle.

Odvolací súd sa zaoberal len posúdením, či správny orgán pri posudzovaní splnenia podmienok na udelenie licencie dopravcovi mohol uplatniť inštitút správneho uváženia.

Krajský súd po preskúmaní veci a postupu správneho orgánu dospel k záveru, že odporca pri rozhodovaní, pokiaľ navrhovateľovi dopravnú licenciu neudelil s odôvodnením, ako bolo uvedené, že na jej udelenie neexistuje právny nárok, vychádzal z nesprávneho právneho názoru.

Podľa odvolacieho súdu zo žiadneho ustanovenia zákona č. 168/1996 Z. z. v znení platnom do 1. februára 2007 nevyplýva len povinnosť obce pri splnení zákonných podmienok vydať dopravnú licenciu bez priestoru na správnu úvahu. To by bol zásah do právomoci správneho orgánu a správne konanie by tak bolo nadbytočné. Navrhovateľ napadnutým rozhodnutím nebol ukrátený na svojich právach.

V danom prípade správny orgán vychádzal z náležite zisteného skutkového stavu veci a na vec aplikoval správny právny predpis. Taktiež napadnuté rozhodnutie je zrozumiteľné a náležite zdôvodnené a to osobitne na aplikovaný inštitút správneho uváženia a je logickým vyústením riadneho hodnotenia skutkových zistení.

Pokiaľ správny orgán v napadnutom rozhodnutí nesprávne aplikoval ustanovenie § 14a zákona č. 168/1996 Z. z., ktoré v čase podania žiadosti, a teda podľa stavu, podľa ktorého mal správny orgán rozhodovať, uvedený zákon ešte neobsahoval, nejedná sa o takú vadu konania, ktorá by mala za následok nezákonnosť rozhodnutia.

Krajský súd dospel podľa názoru odvolacieho súdu k nesprávnemu právnemu názoru, že otázka posúdenia splnenia podmienok pre udelenie licencie nie je vecou voľnej úvahy správneho orgánu a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu došlo k porušeniu zákona a chránených záujmov navrhovateľa. Tento názor považoval odvolací súd, z dôvodov uvedených vyššie, za nesprávny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z vyššie uvedeného preto rozsudok krajského súdu zmenil a žalobu zamietol.“

V súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu (vydaným v správnom súdnictve podľa V. časti tretej hlavy OSP) je podľa názoru ústavného súdu potrebné zohľadniť špecifiká správneho súdnictva.

V rámci správneho súdnictva súdy preskúmavajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov (§ 244 ods. 1 OSP).

Z uvedeného vyplýva, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. Vzhľadom na tieto špecifiká správneho súdnictva ústavný súd posudzoval aj dôvodnosť námietok sťažovateľky proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu.

Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd o otázkach, ktoré boli dôvodom na podanie odvolania sťažovateľky proti rozhodnutiu správneho orgánu (a o ktorých v prvom stupni rozhodoval krajský súd), nerozhodol svojvoľne a arbitrárne, odôvodnenie najvyššieho súdu je ústavne akceptovateľné a nesignalizuje možnosť vyslovenia porušenia sťažovateľkou uvedených základných práv a slobôd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Najvyšší súd v odôvodnení rozsudku zhrnul skutkové zistenia a právne závery krajského súdu, ktoré boli v rozsahu odvolacích námietok účastníka konania S. Z., a. s., predmetom preskúmania v odvolacom konaní, uviedol, akými úvahami sa spravoval pri rozhodovaní, ako aj právne posúdil sťažovateľkine námietky (týkajúce sa ňou tvrdeného zákonného nároku na znovuudelenie dopravnej licencie, ak sú splnené podmienky podľa zákona o cestnej doprave). Najvyšší súd pritom podrobne odôvodnil, ktoré otázky oproti krajskému súdu odlišne právne posudzoval (otázka spojená s udelením dopravnej licencie, a to v tom smere, či na jej udelenie existuje právny nárok, alebo nie, otázka uplatnenia inštitútu správneho uváženia pri posudzovaní splnenia podmienok na udelenie licencie dopravcovi).

Ústavný súd preto konštatuje, že odvolací súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal námietkami sťažovateľky, ktorých posúdenie bolo relevantné na rozhodnutie o veci a závery rozsudku sú dostatočne odôvodnené. Výklad príslušných zákonných ustanovení bol nepochybne v právomoci najvyššieho súdu a nemožno dôjsť ani k záveru, že

by jeho výklad zjavne vybočoval z rámca týchto ustanovení, a tým bol z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný a neutržateľný.

Skutočnosť, že sťažovateľka zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže sama osebe viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. Posúdenie odvolaním namietanej zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu bolo v právomoci najvyššieho súdu. Jeho závery nevykazujú známky svojvôle a sú aj primerane odôvodnené, a preto týmto rozhodnutím podľa názoru ústavného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces neznamená ani právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (m. m. IV. ÚS 340/04, IV. ÚS 184/05).

Ústavný súd uznáva, že právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Súčasne však konštatuje, že toto právo neznamená, že na každý argument sťažovateľky je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Čo sa týka námietky sťažovateľky, že odvolanie proti rozsudku krajského súdu podala osoba, ktorá „právo podať odvolanie nemala“ (účastník konania S. Z., a. s.), ústavný súd konštatuje, že v správnom súdnictve podľa V. časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku v konaní, v ktorom sa rozhoduje o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, sú podľa § 250m ods. 3 OSP účastníkmi konania tí, ktorí

nimi sú (boli) v konaní pred správnym orgánom, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

Z obsahu rozhodnutia správneho orgánu č. 786/2007/ODaK z 26. júna 2007 ústavný súd zistil, že účastníkom konania pred správnym orgánom o udelenie dopravnej licencie na vykonávanie vnútroštátnej pravidelnej prímestskej autobusovej dopravy na linke č. 601 414 začatého na návrh sťažovateľky okrem nej ako žiadateľa je v súlade s § 14 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov aj S. Z., a. s.

Z predmetného rozhodnutia správneho orgánu, ako aj z rozsudku krajského súdu sp. zn. 24 Sp 36/2007 z 19. decembra 2007 ústavný súd zistil, že túto skutočnosť sťažovateľka nenapadla ani v samotnom správnom konaní, ani v odvolaní proti rozhodnutiu správneho orgánu (dokonca tvrdila, že sama mala byť účastníkom správneho konania, v ktorom sa rozhodovalo o žiadosti o udelenie licencie pre S. Z., a. s.). Krajský súd z tohto dôvodu v rámci konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu nemal právny dôvod zaoberať sa touto námietkou sťažovateľky a v súlade s § 250m ods. 3 OSP konal za účasti S. Z., a. s., ako účastníka konania (nie vedľajšieho účastníka, ako tvrdí sťažovateľka). V súlade s § 18 OSP účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie. Oprávnenie S. Z., a. s., ako účastníka predmetného konania podať odvolanie proti rozsudku krajského súdu z 19. decembra 2007 vyplynulo z § 201 OSP. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v danom prípade absentuje príčinná súvislosť medzi namietaným postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu o odvolaní účastníka konania S. Z., a. s., proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 24 Sp 36/2007 z 19. decembra 2007 a sťažovateľkou uplatnenou námietkou.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že najvyšší súd porušil jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj svojím postupom, keď *„rozhodol na základe okolností a dôvodov, ktoré neboli v konaní sporné a navrhovateľ nemal možnosť sa k nim vyjadriť“*, a tvrdí, že *„sťažovateľovi sa postupom odňala možnosť konať pred súdom“*.

Vzhľadom na už uvedený účel konania v správnom súdnictve podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku, podľa § 250i ods. 1 OSP pri preskúvaní „zákonosti“ rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Podľa § 250l ods. 2 OSP pokiaľ v tejto hlave (tretia hlava – Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov, pozn.) nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa zistenia ústavného súdu z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 49/2008 z 18. marca 2009 vyplýva, že najvyšší súd prerokoval predmetnú vec v zmysle § 250ja ods. 2 prvej vety OSP bez nariadenia pojednávania, avšak súčasne v súlade s § 156 ods. 1 OSP pre účely vyhlásenia rozsudku, ktorý sa musí vyhlasovať vždy verejne, nariadil pojednávanie na 18. marec 2009. Vzhľadom na to, že na pojednávaní 18. marca 2009 sa nevykonávalo dokazovanie, nemohlo byť podľa názoru ústavného súdu porušené ani základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ani jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa judikatúry ústavného súdu, keď štátne orgány (v danom prípade najvyšší súd) konajú v súlade s platným a účinným právnym predpisom, nemôže týmto ich postupom dôjsť k porušeniu základného práva na spravodlivé súdne konanie (II. ÚS 197/07).

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky o porušení jej práva na spravodlivé súdne konanie výrokom rozsudku najvyššieho súdu, ktorým zmenil rozsudok krajského súdu sp. zn. 24 Sp 36/2007 z 19. decembra 2007 tak, že žalobu zamietol, pričom sťažovateľka „zjavne nepodala žalobu“, ústavný súd konštatuje, že v okolnostiach prípadu je nesporné, že krajský súd preskúmal označené rozhodnutie a postup správneho orgánu v zmysle § 244 a nasl. OSP napadnuté opravným prostriedkom – odvolaním sťažovateľky, teda nie žalobou.

Treba však uviesť, že podľa § 250m ods. 1 OSP konanie podľa tretej hlavy V. časti Občianskeho súdneho poriadku začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu. Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd ako odvolací súd

potom, ako dospel k právnenému záveru o potrebe zmeniť rozsudok krajského súdu, nemal zamietnuť žalobu, ktorú sťažovateľka v skutočnosti nepodala, ale mal rozhodnúť o opravnom prostriedku (odvolaní z 19. júla 2007 proti rozhodnutiu správneho orgánu z 26. júna 2007).

Ústavný súd v súvislosti s predmetnou námietkou sťažovateľky však konštatuje, že toto pochybenie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu nemôže zakladať porušenie ústavnosti (v danom prípade čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), keďže ide o formálne pochybenie, ktoré nemalo vplyv na vecnú správnosť predmetného rozhodnutia. Takýmto výrokom najvyšší súd ako odvolací správny súd podľa názoru ústavného súdu nemohol porušiť právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie. V nadväznosti na tento záver ústavný súd považoval za potrebné poukázať aj na právny názor vyplývajúci z jeho doterajšej judikatúry, podľa ktorého k iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neodpodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Vzhľadom na uvedené zistenia ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky na podnikanie v zmysle čl. 35 ods. 1 ústavy ústavný súd poznamenáva, že k tomuto nemôže dôjsť postupom a rozhodnutím všeobecného súdu, ktorým tento uplatnil svoju právomoc spôsobom, ktorý zákon umožňuje. O takýto postup išlo aj v danej veci v prípade najvyššieho súdu, ktorý zákonom zverenú právomoc preskúmať rozsudok krajského súdu a rozhodnúť v danom prípade o jeho zmene uplatnil spôsobom upraveným príslušným hmotnoprávnym a procesnoprávnym predpisom.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd považuje sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti za zjavne neopodstatnenú, a preto ju z tohto dôvodu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky na ochranu ústavnosti nezaoberal.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2010